J TOLOO E BEHDASHT, School of Public Health, Yazd Shahid Sadoughi Univ Med Sci

ORIGINAL ARTICLE
Received:2019/10/21 *Accepted:2019/04/14*

Investigating the Relationship Between the Amount and the Way of Using Mobile Phones with Achievement Motivation and Educational among Female Students in Yazd City

Elham Zare(M.Sc.), Taghi Jabari (Ph.D.), Kazem Barzegar Bafroei (Ph.D.)

1.Master of Educational Psychology, Department of Educational Sciences, Yazd University, Yazd, Iran.
Email:fanooskhis1372@gmail.com Tel:09130727925
2.Assistant Professor ,Department of Education and Psychology, Yazd University, Yazd ,Iran.
3.Assistant Professor ,Department of Education and Psychology, Yazd University, Yazd ,Iran.

Abstract

Introduction: Using cell phone has become an inseparable part of the life in the recent years. In spite of the useful usage of the cell phone, its constant over-use makes the field for people's addiction and harms. The purpose of the present research is to analyze the relation between the cell phone's scale and the way of use with the motivation of educational progress among the female students' of the ninth grade of high schools in Yazd Township.

Methods: The understudy model in this research was 288 persons who were chosen according to Krejci & Morgan tables. The Random-Cluster Testing model was multi-leveled that had been chosen randomly among the female high schools of Zone two. The means of use were cell-phone over-use scale (COS) Jenaro, et.al (2007), the questionnaire of cell-phone's usage type (Manteghi, 1389), Achievement Motivation Test (AMT) Hermens (1987).The Correlation Test of Pierson and Regression has been used to analyze the data.

ResulthsThe result of data analysis showed that there is no relation between harmful usage of cell phone and achievement motivation ($p>0.05$), a positive meaningful relation between the software use and the use of calendar and time with achievement motivation ($p<0.05$).

Conclusions: The result showed that the use of some of cell phone's options which are according to the present needs of learners can be effective greatly. Albeit the results shows the necessity of programmers and authorities' attention to the growing spread of harmful usage of cell phone in the high schools.

Keywords:cell phone, achievement motivation,Educational Function, the student.

Conflict of interest: The authors declared that there is no Conflict interest.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]

This Paper Should be Cited as:
Author : Elham Zare, Taghi Jabari, Kazem Barzegar Bafroei . Investigating the Relationship Between the Amount and the Way of Using Mobile Phones with Achievement……Tolooebehdasht Journal.2019;18(4):79-88.[Persian]

بررسی رابطه بین میزان و نحوه استفاده از تلفن همراه با انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی در بین دانش‌آموزان دختر پایه نهم شهرستان یزد

نویسندگان : الهام زارع[۱]، تقی جباری فر[۲]، کاظم برزگر بفرویی[۳]

۱.نویسنده مسئول: کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه یزد ، یزد،ایران.

تلفن تماس : ۰۹۱۳۰۷۲۷۹۲۵ Email: fanooskhis1372@gmail.com

۲. استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه یزد ، یزد،ایران.

۳. استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه یزد ، یزد،ایران.

طلوع بهداشت

دو ماهنامه علمی پژوهشی
دانشکده بهداشت یزد
سال هیجدهم
شماره چهارم
مهر و آبان ۱۳۹۸
شماره مسلسل: ۷۶

تاریخ وصول: ۱۳۹۷/۱۲/۲۵
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۲/۲۴

چکیده

مقدمه:استفاده از تلفن همراه در سال‌های اخیر به جزء جدایی‌ناپذیر زندگی تبدیل شده است. با وجود کاربردهای مفید تلفن همراه، استفاده بیش از حد و مداوم آن زمینه وابستگی و آسیب را در افراد ایجاد می‌نماید. هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه بین میزان و نحوه استفاده از تلفن همراه با انگیزش پیشرفت در بین دانش‌آموزان دختر پایه نهم دبیرستان‌های شهرستان یزد بود.

روش بررسی: نمونه مورد مطالعه در این پژوهش ۲۸۸ نفر بودند که بر اساس جدول کرجسی و مورگان انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای بود که از بین دبیرستان‌های دخترانه منطقه دو به طور تصادفی انتخاب شدند.. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده گردید.

یافته ها : نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که بین استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه و انگیزش پیشرفت رابطه وجود ندارد ($P > ۰/۰۵$)، ولی با عملکرد تحصیلی ارتباط معکوس و معنا دار وجود دارد($P< ۰/۰۵$). بین استفاده نرم‌افزاری و استفاده از تقویم و زمان با انگیزه پیشرفت و عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P< ۰/۰۵$).

نتیجه گیری: نتایج نشان داد استفاده از بعضی امکانات تلفن همراه که منطبق با نیازهای روز یادگیرندگان باشد می‌تواند به نحو بسیار مطلوبی اثربخش باشد و البته نتایج ، ضرورت توجه برنامه‌ریزان و مسئولین امر را به رواج روزافزون استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه، در دانش آموزان دبیرستانی نشان می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: تلفن همراه، انگیزه پیشرفت، دانش‌آموزان.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]

مقدمه

آموزش و پرورش وظیفه دارد زمینه رشد تمام ابعاد وجودی انسان را در جامعه فراهم کند و با آموزش به افراد کمک کند تا بتوانند مسئولیت زندگی فردی و اجتماعی خود را بپذیرند. دانش‌آموزان یکی از پایه های اساسی آموزش و پرورش هستند. با سرمایه گذاری و توجه ویژه به آن ها می توان به باروری و شکوفایی جامعه امیدوار بود(۱).

یادگیری و آموزش پذیربودن دانش‌آموزان به عوامل متعددی مرتبط است. از جمله عوامل روانشناختی که عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار می دهد، انگیزش پیشرفت است. انگیزش یکی از متغیرهای اصلی است که بر فرایند آموزش، بازده یادگیری و عملکرد دانش‌آموز تأثیر می‌گذارد. روانشناسان پژوهشی به این نتیجه رسیده‌اند که مجموعه‌ای از عوامل، متغیرها یا سازه‌های درونی و بیرونی در انگیختن دانش‌آموزان به یادگیری و مشارکت فعال او در فرایند آموزش دخیل هستند. از غریزه، سایق، نیاز و شوق گرفته تا علاقه، کنجکاوی، سبک اسناد، توانمندی، انتظار، تلاش برای پیشرفت و فشار والدین، فشارهای همسالان، همه می‌توانند در تعاملی پیچیده بر نظام انگیزش دانش‌آموزان تأثیر گذاشته و رفتار آموزشی و یادگیری و پیشرفت او را شکل دهند (۲).

انگیزش به دو قسمت درونی و بیرونی تقسیم می‌شود که هرکدام از این نوع انگیزه‌ها از متغیرها و موقعیت‌های گوناگون تأثیر می‌پذیرد (۳). عوامل فردی و عوامل محیطی می توانند بر انگیزش تحصیلی تأثیر بگذارند (۴). برخی از روانشناسان برای پیشرفت و موفقیت دانش‌آموزان داشتن انگیزه پیشرفت را مهم تر از هوش و استعداد می‌دانند، چون آن ها هوش را یک متغیر ثابت می دانند که قابل تغییر نیست اما انگیزه پیشرفت یک متغیر تغییرپذیر است و در اثر عوامل فردی، محیطی و اجتماعی تغییر می‌کند. بررسی های فراوانی که در نیم سده ی گذشته انجام شده است، نشان می دهد که انگیزه پیشرفت با پیشرفت های شغلی، رضایت از زندگی، خلاقیت و پایداری شخصیتی همبستگی دارد. افزون بر این، رشد صنعتی، اقتصادی و علمی جامعه با سطح انگیزه پیشرفت در اعضای آن جامعه رابطه‌ای مستقیم دارد (۵). بحث دیگری که در این پژوهش به آن می‌پردازیم تلفن همراه و فواید و مضرات آن است.

رشد سریع فناوری اطلاعات و ارتباطات و تلفن همراه به طور خاص، همانطور که فوایدی در بر داشته است همراه با پیامدها و ضررهایی همراه بوده است (مانند اعتیاد و وابستگی به تلفن همراه و اثرات شدیدتر آن جسمی و فیزیکی) که جوانان و نوجوانان را بیشتر تحت تأثیر قرار داده است (۶). امروزه تلفن همراه یک وسیله خصوصی ارتباطی محسوب می شود و کمتر جوان و نوجوانی دیده می شود که از تلفن همراه برای ارتباطات خود و مدیریت برنامه های خود استفاده نکنند. بر اساس مطالعات انجام شده اعتیاد به تلفن همراه با افسردگی رابطه داشته است و در زنان این رابطه شدیدتر بوده است و عوارضی مانند حواس پرتی، کناره گیری و کم تحملی را در ارتباط با این اعتیاد برشمردند (۷). حتی در برخی از موارد از طریق رنگ گوشی، تصاویر، موسیقی و ... که در گوشی تلفن جوانان وجود دارد می توان ویژگی های شخصیتی و هویت آنان را تشخیص داد (۸). همانطور که تلفن همراه بخش ضروری زندگی جوانان را تشکیل می‌دهد در زندگی نوجوانان هم نقش مهمی را بازی می کند (۹). با توجه به اینکه دانش‌آموزان استفاده های مختلفی

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]

از تلفن همراه دارند و حتی به عنوان تفریح نیز از گوشی های خود استفاده می کنند، مشکلات و پیامدهایی برای آن ها به وجود می آورد از جمله افت عملکرد تحصیلی و پیشرفت تحصیلی ضعیف که در دانشجویان باعث مشروط شدن آن ها در ترم های دانشگاهی می شود (۸).

موفقیت در تحصیل یکی از علائم موفقیت فردی است و اگر بخواهیم کلی تر نگاه کنیم باعث پیشرفت علم و دانش و توسعه کشور است و این پیشرفت در علم باعث آبادانی و کارآفرینی شغلهای متعدد و در نتیجه درآمد کافی برای اقشار جامعه می شود (۱۰). بر اساس پژوهش های صورت پذیرفته تلاش جهت کسب هویت فردی و اجتماعی افزایش احساس امنیت در شرایط اضطراری، کمبود اعتماد به نفس و ویژگی‌هایی هم چون بهبود روابط میان والدین و کودکان و افزایش و تسهیل پذیرش اجتماعی از جمله عوامل مؤثر در اتخاذ و بکارگیری فناوری تلفن همراه می باشند (۱۱).

افزایش قابلیت های تلفن همراه نیز به این امر دامن زده است چرا که به کاربران خود این امکان را می دهد تا بهتر و بیشتر در هر زمان و مکانی جهت ارتباط، سرگرمی و مقاصد دیگر از تلفن همراه خود استفاده نمایند. چنین فوایدی موجب محبوبیت تلفن همراه گردیده و احتمال استفاده افراطی از این فناوری را افزایش می دهد. پژوهشگران هرگونه استفاده بیش از حد و اجباری از تلفن همراه را بعنوان یکی از علایم اعتیاد غیر دارویی در نظرگرفته اند. اعتیاد غیر دارویی و مشکلات سلامتی ناشی از آن امروزه بعنوان یک نگرانی جهانی تلقی شده و یکی از رفتارهای جدی تهدید کننده سلامت نوجوانان و جوانان به شمار می رود. چنین رفتارهایی ریشه در دوران نوجوانی و جوانی داشته و از مشکلات سلامتی محسوب می‌گردند و لذا نیازمند توجه بیشتر پژوهشگران بوده و بررسی عوامل موثر در بروز رفتار را می طلبند (۱۲).

برای جلوگیری از اثرات مخرب اجتماعی و فرهنگی این ابزار، دست‌اندرکاران و مسئولین تعلیم و تربیت تلاش بکنند که با ایجاد راهکارهای متناسب با شرایط فرهنگی، اخلاقی و تحصیلی دانش‌آموزان اقدام کنند تا دانش‌آموزان در کنار استفاده مناسب از تلفن همراه از اثرات سوء آن در امان بمانند. بنابراین پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین میزان و نحوه استفاده دانش‌آموزان از تلفن همراه با انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی آنان می‌پردازد.

روش بررسی

پژوهش حاضر یک بررسی توصیفی - همبستگی و از نظر هدف، یک بررسی کاربردی و از نظر وسعت پهنانگر (شهرستان یزد) است. برای تدوین چارچوب نظری تحقیق و مروری بر تحقیقات پیشین از روش کتابخانه‌ای (اسنادی) بهره گرفته شده است. به طوری که روش گردآوری داده‌ها نیز به صورت پرسشنامه‌ای بوده و در آن برای اندازه‌گیری متغیرها از سؤال و برای اندازه‌گیری سازه‌ها از طیف لیکرت استفاده شده است.

جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانش‌آموزان دختر منطقه دو، پایه نهم شهرستان یزد بودند که تعداد آنها ۱۱۷۳ نفر بود.

تعداد نمونه مورد مطالعه در این پژوهش ۲۸۸ نفر بودند که بر اساس جدول کرجسی و مورگان انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای بود که از بین دبیرستان‌های دخترانه دو منطقه یک و دو، منطقه دو به طور تصادفی انتخاب و سپس ۱۰ دبیرستان به طور تصادفی انتخاب و

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]

در هر مدرسه یک کلاس پایه نهم به صورت تصادفی مورد بررسی قرار گرفتند.

گردآوری داده‌ها از طریق پرسشنامه های مقیاس استفاده آسیب زا از تلفن همراه (COS) جنارو و همکاران ۲۰۰۷به دنبال گسترش مشکل استفاده بی رویه از تلفن همراه، جنارو همکارانش در سال ۲۰۰۷ اقدام به ساخت یک پرسشنامه برای سنجش آن کردند. مقیاس استفاده آسیب زا از تلفن همراه، یک پرسشنامه ۲۳ سؤالی است که به منظور سنجش استفاده آسیب زا از تلفن همراه تهیه شده است. این مقیاس بر اساس ده شاخص روانشناختی از DSM تهیه شده است. مقیاس استفاده آسیب زا از تلفن همراه، هیچ خرده مقیاسی ندارد و در یک طیف لیکرت شش گزینه ای از هرگز تا همیشه نمره گذاری می شود. همانگونه که اشاره شد این پرسشنامه دارای ۲۳ سوال است . نسخه فارسی آن ۲۱ سوال دارد. هر سوال از ۱تا۶ (هرگز تا همیشه) نمره گذاری می‌شود.

در پژوهشی که به منظور بررسی روایی و پایایی نسخه فارسی این پرسشنامه انجام شده است ۲۱ ماده آن دارای روایی مناسبی تشخیص داده شده اند. اعتبار آزمون به روش آلفای کرانباخ بین ۰/۹۰۳ محاسبه شد. محاسبه پایایی بازآزمایی مقیاس ۰/۷۱۴= r محاسبه شد که در سطح۰/۰۰۱ معنی دار بود. همچنین بررسی اعتبار تنصیف حاکی از آن بود که بین دو نیمه آزمون تفاوت معنا داری وجود ندارد. در کل یافته ها نشان داد که مقیاس فوق ابزاری معتبر برای انجام تحقیقات میدانی است و روایی و پایانی آن رضایت بخش است (۸). در این پژوهش پایایی این پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۵ بود.

پرسشنامه نوع کاربری تلفن همراه:این پرسشنامه را منطقی در سال ۱۳۸۹ تدوین کرده و شامل ۲۹ آیتم است که براساس مقیاس لیکرت پنج گزینه‌ای نمره گذاری می‌شود. پایایی محاسبه شده این پرسشنامه ۰/۸۴ در سطح دانشجویان و ۰/۷۸ در سطح دانش آموزان گزارش شده است. در این پژوهش پایایی این پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۸ بود.

پرسشنامه انگیزه پیشرفت (AMT) هرمنس:پرسشنامه انگیزه پیشرفت (AMT) هرمنس، یکی از رایج ترین پرسشنامه های مداد و کاغذی برای سنجش نیاز به پیشرفت است. هرمنس (۱۹۷۷) برمبنای دانش نظری و تجربی موجود درباره نیاز به پیشرفت و با بررسی پیشینه پژوهش های مربوط به موضوع نیاز به پیشرفت ، این پرسشنامه را ساخته است.

پرسشنامه اولیه دارای ۲۹ سوال بود که برمبنای ده ویژگی که متمایز کننده افراد دارای انگیزه پیشرفت بالا از افراد با انگیزش پیشرفت پایین به شرح زیر تهیه گردید. هرمنس برای تهیه مواد پرسشنامه ، نه ویژگی افراد دارای انگیزه پیشرفت بالا از افراد انگیزه پیشرفت پایین حاصل از پژوهش های قبلی را به عنوان مبنا برای انتخاب سوالها برگزید. این پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت می باشد. در این مطالعه تمام نکات اخلاقی لازم رعایت گردید و با کد اخلاقی .IR.SSU.SPH.REC.1397. 58 مورد تایید قرار گرفت.

یافته‌ها

برای بررسی رابطه بین میزان استفاده آسیب زا از تلفن همراه و چگونگی استفاده از تلفن همراه با انگیزش پیشرفت دانش آموزان از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]

جدول یک خروجی آزمون همبستگی پیرسون برای تعیین رابطه بین میزان استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه و چگونگی استفاده از تلفن همراه با انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش آموزان می‌باشد.

با توجه به سطح معناداری فقط بین استفاده نرم افزاری و استفاده برای تقویم و زمان با انگیزش پیشرفت رابطه وجود دارد. به عبارتی استفاده نرم‌افزاری و استفاده از تقویم و زمان از تلفن همراه باعث بالارفتن انگیزش پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان می‌شود. با توجه به سطح معناداری بین استفاده نرم افزاری و استفاده برای تقویم و زمان و استفاده پیشرفته ارتباطی با عملکرد تحصیلی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد و بین استفاده آسیب‌زا با عملکرد تحصیلی رابطه معکوس و معنادار وجود دارد.

به عبارتی استفاده نرم‌افزاری و استفاده از تقویم و زمان از تلفن همراه باعث بالارفتن عملکرد تحصیلی در دانش‌آموزان می‌شود و استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه باعث پایین آمدن عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود.

برای بررسی اینکه بدانیم مؤلفه‌های چگونگی استفاده از تلفن همراه در پیش‌بینی انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان نقش دارند از آزمون رگرسیون چندگانه استفاده کردیم.

همان طور که جدول ۲ نشان می‌دهد، متغیر استفاده نرم‌افزاری، در مجموع نزدیک به ۳/۶ درصد از واریانس متغیر انگیزش پیشرفت را تبیین می‌کند.

در مجموع نزدیک به ۸ درصد از واریانس متغیر عملکرد تحصیلی را تبیین می‌کند. مابقی تغییرات متغیر وابسته به دلیل به حساب نیامدن برخی از متغیرهایی است که بر این متغیر تأثیرگذار هستند.

مابقی تغییرات متغیر وابسته به دلیل به حساب نیامدن برخی از متغیرهایی است که بر این متغیر تأثیرگذار هستند.

جدول ۱: ماتریس همبستگی بین چگونگی استفاده از تلفن همراه واستفاده آسیب‌زا از تلفن همراه با انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان

چگونگی استفاده از تلفن همراه		استفاده برای تعمیق روابط	استفاده پیشرفته ارتباطی	استفاده نرم‌افزاری	استفاده برای تقویم و زمان	استفاده فنی	استفاده تفریحی خدماتی	استفاده آسیب‌زا از تلفن همراه
انگیزش پیشرفت	ضریب پیرسون	۰/۰۰۳	۰/۰۰۱	۰/۱۹۹	۰/۱۴۳	-۰/۰۱۹	-۰/۰۵۹	-۰/۱۰۴
	سطح معناداری	۰/۹۶۰	۰/۹۹۱	۰/۰۰۱	۰/۰۱۶	۰/۷۵۶	۰/۳۱۸	۰/۰۷۷
عملکرد تحصیلی	ضریب پیرسون	۰/۱۰۸	۰/۱۷۹	۰/۲۶۵	۰/۱۸۷	۰/۰۵۵	۰/۰۸۳	۰/۱۱۴
	سطح معناداری	۰/۰۷۵	۰/۰۰۳	۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۲	۰/۳۵۹	۰/۱۶۲	۰/۰۵

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]

همان طور که جدول ۳ نشان می‌دهد، از مجموع متغیرهای وارد شده در معادله رگرسیون، استفاده نرم‌افزاری بیشترین تأثیر معنی‌داری را بر متغیر وابسته (انگیزش پیشرفت) داشته است.

همان طور که جدول ۴ نشان می‌دهد، از مجموع متغیرهای وارد شده در معادله رگرسیون، استفاده نرم‌افزاری، بیشترین تأثیر معنی‌داری بر متغیر وابسته (عملکرد تحصیلی) داشته است.

جدول ۲: خلاصه مدل رگرسیون رابطه بین مؤلفه‌های چگونگی استفاده از تلفن همراه با انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی

ضریب تعیین تعدیل‌شده	ضریب تعیین	ضریب همبستگی چندگانه
۰/۰۳۶	۰/۰۴۳	۰/۲۰۷
۰/۰۸۰	۰/۰۹۰	۰/۳۰۰

جدول ۳ : رگرسیون تأثیر چگونگی استفاده از تلفن همراه بر انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده (Beta)	t	F	سطح معنی‌داری
	B	خطای معیار				
استفاده نرم‌افزاری	۱/۶۶	۰/۵۹۳	۰/۱۷۸	۲/۸۰	۶/۱۸	۰/۰۰۵
استفاده برای زمان و تقویم	۰/۶۱۶	۰/۶۵۶	۰/۰۶۰	۰/۹۴۰		۰/۳۴۸

جدول۴ :رگرسیون تأثیر چگونگی استفاده از تلفن همراه بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده (Beta)	t	F	سطح معنی‌داری
	B	خطای معیار				
استفاده نرم‌افزاری	۰/۲۷۸	۰/۰۹۳	۰/۱۹۰	۲/۹۹	۸/۹۳	۰/۰۰۳
استفاده ارتباط پیشرفته	۰/۲۳۰	۰/۱۲۵	۰/۱۱۱	۱/۸۳		۰/۰۶۸
استفاده زمان و تقویم	۰/۱۷۲	۰/۱۰۱	۰/۱۰۷	۱/۶۹		۰/۰۹۲

بحث و نتیجه‌گیری

انگیزش فرایندی است که رفتار هدف‌گرا، از طریق آن راه اندازی و نگهداری می‌شود و انگیزه پیشرفت دربرگیرنده طراحی و تلاش برای برتری است، اما این نگرش نسبت به پیشرفت است که اهمیت دارد، نه موفقیت به خودی خود. انگیزه پیشرفت عبارت است از نیروی انجام دادن خوب کارها نسبت به معیارهای عالی، گسترش روز افزون استفاده از تلفن همراه عاملی است که نیازمند توجه بیشتر مسئولین دولتی در برنامه‌ریزی برای کنترل و فرهنگ سازی در این حوزه می باشد. یافته‌های پژوهش نشان دادند که بین استفاده آسیب‌زا از

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]

تلفن همراه و عملکرد تحصیلی رابطه وجود دارد.یافته های این پژوهش با پژوهش‌های عطادخت و همکاران و زارع همسو نیست(۶،۱۰،۱۱) .و با عابدینی و زمانی (۱۳) و تابع بردبار (۱۲)همسو است. هم چنین با السان (۲۰)، بردلی و هولی (۱۵) و کریستال (۱۶) همسو است. این نتیجه را می‌توان این‌طور تبیین کرد که، انگیزش پیشرفت پایین، دال بر فقدان هدفمندی دانش‌آموز است و فقدان هدفمندی باعث افزایش اوقات فراغت دانش‌آموز می‌شود. وقتی اوقات فراغت زیاد باشد، یکی از گزینه‌های پر کردن اوقات فراغت استفاده از تلفن همراه است که گاهاً حالت افراطی و آسیب‌زا به خودش می‌گیردو هم چنین نتایج بدست آمده از عملکرد تحصیلی نشان می دهد که استفاده غیر ضروری از تلفن همراه توسط دانش‌آموزان منجر به اتلاف وقت می‌شود و استفاده بیش از حد از تلفن همراه ظرفیت روانی دانش‌آموزان را کاهش می‌دهد و دانش‌آموزان زمان کمتری را برای درس خواندن خواهند داشت.

ولی تلفن همراه به خودی خود اگر استفاده درست از آن شود آسیب‌زا نمی‌باشد. به نظر می‌آید دانش‌آموزان گروه نمونه با توجه به اینکه نزدیک به ۸۸ درصد آنها بیشتر استفاده کننده معمولی بودند و درصد کمی استفاده کننده مفرط بودند. بنابراین استفاده از تلفن همراه تأثیری بر انگیزه‌پیشرفت آن ها نداشته است. از طرفی می‌توان گفت، می‌توان گفت که برای افزایش روزافزون استفاده از تلفن همراه می‌توان دلایل مختلفی ارائه کرد، دلیل اول اینکه هر روز گوشی های با قابلیت های جدید به بازار می‌آید و تلفن همراه کاربردهای متنوع تری مانند پرداخت قبوض، عکسبرداری و فیلمبرداری پیشرفته، ضبط صدا، ماشین حساب، قابلیت اتصال به اینترنت، سرگرمی، بازی و غیره پیدا می‌کند. کاربردهایی که هر فردی حتی دانش‌آموزان در هر شرایطی، بالاخره به آنها نیاز پیدا می‌کنند. دلیل دوم نیز به قابلیت دسترسی آسان و ارزان به تلفن همراه بر می‌گردد که اپراتورهای تلفن همراه در سا ل های اخیر در فضای رقابتی با طرح هایی مانند سیم کارت دانش‌آموزی و غیره، دسترسی دانش‌آموزان به خطوط تلفن همراه را راحت تر و ارزانتر کرده است. می‌توان چنین برداشت نمود که با پیشرفت علم و اصول آموزش استفاده از نرم‌افزارهای آموزشی تأثیرات مطلوب تری را نسبت به سیستم های سنتی در آموزش و پرورش نشان داده و درصد موفقیت بیشتری را در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان به خود اختصاص داده است. با توجه به نتیجه این پژوهش استفاده نرم‌افزاری و استفاده از تقویم و زمان در انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان مؤثر بوده است و باعث بالا رفتن انگیزه پیشرفت آنان شده است.

هم چنین فن آوری های جدید با فراهم آوردن فرصت هایی مناسب در جهت استعدادها و علایق شخصی دانش آموزان به بهبود نظام آموزشی مدارس کمک شایانی می‌کنند. هم چنین، به کارگیری فن آوری آموزشی در سطح مدارس باعث شده است تا علاقه و انگیزه دانش‌آموزان به یادگیری بیشتر شده و آنها خود را در یادگیری درگیر کنند که این امر یادگیری سریع‌تر و بهتر را در بر دارد (۲۳). اصولاً انگیزه در انسان می‌تواند تحت تأثیر عوامل متعددی قرار گیرد یکی از این عوامل تازه بودن شرایط می‌باشد، استفاده نرم‌افزاری از تلفن همراه منابع غنی را فراهم می‌آورد که می‌تواند فرصتی برای رشد یادگیرندگان به وجود آورد و انگیزه دانش‌آموزان را برای مشارکت در فعالیت‌ها بالا می‌برد که به نظر می‌رسد استفاده از

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]

تلفن همراه در این گروه نمونه دانش‌آموزان سطح انگیزش آنان را در امر یادگیری افزایش داده است.

References

1- Akbari B. [Validity and validity of Hermans' motivation test on high school students in Guilan province]. Journal of Science and Research in Educational Sciences, Islamic Azad University of Khorasgan Branch (Isfahan). 2006; 16 (4): 73-96.[Persian]

2- Michael N, Afroz Gh, Gholizdeh L. [The relationship of self-concept and academic burnout with academic performance of girl students]. 2013; 1 (4): 90-103.[Persian]

3-AbbasZadeh M, Alizadeh Aghdam M.B, koohi K. [Socio-individual factors influencing academic motivation in high school students]. Journal of Sociological Studies. 2007; 1(2): 43-66.[Persian]

4-Taheri A, Fayyazi M. [Investigating the Gender & Family Background on the Causes of Loss of Motivation of Academic]. Journal of Technology of Education. 2011; 5(4): 287-98.[Persian]

5- Heidarmalak E. [Relationship between self-esteem, achievement motivation and academic achievement in second grade high school students in Ardakan city].

6-Atadokht A, Hamidifar W, Mohammadi E. [Over-use and type of mobile phone users in high school students and its relationship with academic performance and achievement motivation]. Journal of school psychology.2014;3(2):122-36.[Persian]

7-Karami M, Akbari Daghi H. [The Relationship Between Optimism and Personality Characteristics with achievement Motivation in Secondary Secondary School Students in Mashhad city]. First Congress on the Transformation and Innovation in the Humanities, Shiraz: Kharazmi High School of Science and Technology. ICCIH 2015;7 (30): 2015. [Persian]

8- GolMohammadian M, YasmiNazhad P. [Standardization, Validity and Reliability of the COS Mobile Phone Traumatic Scale in Students]. New discoveries in psycologie. 2011; 6 (19): 52-37. [Persian]

9-Pourrazavi S, Allahverdipour H, Topchian A. [Determination of the Predictive role of Self-Regulation and Self-Control on Intemperate Use of Cell Phones by Students]. 2015;22(2):152-160.[Persian]

10- Zare H. [Determining the relationship between controlling the use of mobile phones and the academic achievement of high school students in Kalat City]. Master's thesis, Educational Psychology, University of Mashhad. 2014.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]

11-rezaei rad M, fallah E. [The study of the effect of the cell phone in learning on motivation, self-awareness, and educational developments of students in Arabic course]. Curriculum Planning. 2014;11(2): 1-13.[Persian]

12- Tabe bordbar F. [Effect of mobile learning approach on academic and psychological aspects of students]. Journal of Curriculum Research.2016; 6(1):125-137.[Persian]

13- Abedini Y, Zamani E. [Investigating motivation, type and rate of mobile use in university students]. Contemporary psychology Biannual Journal of the Iranian psychological Association. 2012;7(2): 86-73.[Persian]

14- Billieux J, Van der linden MD,Acremont M, Ceschi G, zermatten A. Does impulsivity relate to the perceived dependence on and actual use of mobile phone? Applied cognitive psychology. 2007; 21(4): 527-37.

15- Bradley C, Holley D. How students in higher education use their mobile phone for learning, Retrieved from http: // respository. 2011; 3(4).

16-Crystal D. Texting: The Gr&Ob&Oxford. 2008; Oxford University Press

17- Fan chen Y. The relationship of mobile phone use to addition and depression American College study. Mobile Communication and Social Change.2004; 10:344-52.

18- Ishii K. Examining the adverse effects of mobile phone use among Japanese adolescents. Keio Communication Review. 2011; 33: 69-83.

19- Jenaro C, Flores N, Gomez-vela M, Gonzglez-Gil F, Caballo C. Problematic Internet and cell-phone use: psychological, behavioral and health correlates. Addiction Research & Theory. 2007; 15 (3): 309-20.

20- Olson H A. The New Way to Compete: How to Be a winner in your caveer and in your life. United state of America wellness institute. 2012.

21- Walsh SP, White KM, Ring R. why did I make that call? Mobile phone beliefs and behaviour amongst Australian university students.Youth Stud Austr.2006.25(3): 49-57.

22- World Health Assembly. New political, economic,social and environmental realities. Draft twelfth general programme of work. Geneva:World Health Organization.2013;5.

23- Momeni Mahmui H, Jalali Barzari S. The relationship between teachers' educational optimism and perceptions of social support, motivation Students' academic achievement and progress, New Approach in Educational Management.2013;7 (2): 181-99. [Persian]

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/tbj.v18i4.1859]